

# GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

**Książki oraz wszelkie pomoce szkolne**  
w Księgarni „Gońca Częstochowskiego” Aleja 26, tel. 20.50.

## Zmiany wśród wojewodów

**PLK. GNOIŃSKI ODWOŁANY Z KRAKOWA.**

Warszawa. — Na stanowiskach wojewodów zaszły następujące zmiany: Z dotychczas zajmowanych stanowisk zwolnieni zostali: wojewoda białostocki Stefan Kirtiklis, wojewoda lubelski dr. Józef Koźniński, oraz wojewoda krakowski Michał Gnoiński, który jednocześnie delegowany został do zarządu centralnego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Jednocześnie mianowani zostali: wojewoda lubelski dotychczasowy wojewoda poleski — Jerzy Albin Tramecourt, na stanowisko zaś wojewody poleskiego powraca Wacław Kostek-Biernacki, wojewoda krakowski mianowany został dotychczasowy prokurator Sądu Okręgowego w Przemyślu, dr. Józef Tyminiński, wreszcie wojewoda białostockim mianowany został dotychczasowy starosta w Kaliszu Henryk Ostaszewski.

Warszawa. — Jak słychać, nastąpią liczne zmiany na stanowiskach starostów na terenie Małopolski Wschodniej i w powiatach, gdzie miały miejsce strajki chłopskie.

O p. Kirtiklisie mówią, że usunięty został w związku z procesami starostów na Pomorzu, których protegował, gdy był wojewodą w Toruniu.

### OBRADE RADY MINISTRÓW

Warszawa. — Wczorajsza Rada Ministrów obradowała na temat ratyfikacji umów handlowych mniejszej ważności z państwami, z którymi Polska jest luźno związana. Prowadzono też rozmowy na temat ostatnich wydarzeń.

### P. KOC WRÓCIŁ DO POLSKI.

Warszawa. — Pułk. Koc po powrocie z urlopu z Monte Catini objął urządowanie w O. Z. N. Jak słychać, przygotowuje projekt ordynacji wyborczej. — Wczoraj pułk. Koc był przyjęty przez premiera Składkowski, z którym odbył konferencję na temat ostatnich wydarzeń w Polsce, podczas których pułk. był nieobecny, oraz na temat pogłosek o zmianie ordynacji wyborczej.

### Jednogłośnie za wojnę

wypowiedział się parlament japoński. Tokio. — Nadzwyczajna sesja parlamentu japońskiego została wczoraj zamknięta po przyjęciu trzech ustaw budżetowych, związanych z wydatkami na prowadzenie wojny w Chinach i 11-tu ustaw dających rządowi pełnomocnictwa w sprawie reorganizacji życia gospodarczego i postawienia go na stopie wojennej. Wszystkie ustawy przyjęte zostały jednogłośnie.

### JAPONCZYCY ZREWIDOWALI STATYK BRYTYJSKI.

London. — Donoszą z Hong-Kongu, że brytyjski statek „Taihan” został zatrzymany o godzinie 6-ej m. 45 w pobliżu Macao, tuż u granicy brytyjskich wód terytorialnych, przez kontrtorpedowiec japoński. Japończycy dali ostrzegawczy strzał armatni, żądając zatrzymania statku, poczem officer i kilkunastu marynarzy japońskich weszło na pokład statku brytyjskiego. Po sprawdzeniu papierów okrętowych, co trwało 35 minut, marynarze japońscy opuścili pokład statku, ze zwałając mu na dalszą podróż.

### ZBOMBARDOWANY POCIĄG.

Szanghaj. — Chińska agencja Central News donosi, że Japończycy zbombardowali w pobliżu dworca Sung-Kiang pociąg, wiozący uchodźców z Szanghaju. Skutkiem tego bombardowania kilkadziesiąt osób jest zabitych, a kilkaset rannych.

### GENERALOWIE REEK I OESCH PRZYJECHALI NA MANEWRY ARMII POLSKIEJ.

Warszawa. — W dniu wczorajszym o godz. 13-ej m. 28 przyjechali samolotem do Polski zaproszeni przez szefa sztabu głównego, na manewry wojska polskiego, gen. Mikołaj Reek, szef estońskiego sztabu generalnego i gen. Karol Lenard Oesch, szef fińskiego sztabu generalnego, oraz towarzyszący im oficerowie sztabowi armii fińskiej i estońskiej.

Na lotnisku na Okęciu ustawiła się kompania chorągwiwana jednego z pułków stołecznych wraz z orkiestrą.

O godz. 13-ej przybył na lotnisko szef sztabu głównego gen. Stachiewicz, witany marszem generalskim.

Na lotnisku zgromadzili się celem przywitania przybywających generałów zastępca szefa sztabu gen. Malinowski, komendant miasta pułk. Machowicz i wyżsi oficerowie sztabu głównego.

Po przywitaniu się z oczekującymi na lotnisku polskimi wyższymi oficerami, szefowie sztabów armii estońskiej i fińskiej wraz z towarzyszącymi im oficerami, odjechali do przygotowanych apartamentów w Hotelu Europejskim.



Szefowie sztabów generalnych Estonii i Finlandii w Polsce.

Wczoraj przybyli do Polski, zaproszeni przez szefa Sztabu Głównego na manewry wojskowe: gen. Mikołaj Reek, szef estońskiego sztabu generalnego, oraz gen. Karol Oesch, szef fińskiego sztabu generalnego wraz z towarzyszącymi im oficerami armii estońskiej i fińskiej. Zdjęcie nasze przedstawia gen. Reeka i gen. Oescha w towarzystwie gen. Stachiewicza w kilka chwil po przylocie na Okęcie.

## Czy Rosja chce wojny?

PRZEZ REPRESJE ZAOSTRZA STOSUNKI Z JAPONIĄ.

Moskwa. — Agencja Tass donosi z Chabarowska: 5-go września sowieckie okręty patrolowe zatrzymały uzbrojoną łódź japońską „Osaka Maru” o wyporności około 150 ton, zakotwiczoną na wodach sowieckich w odległości dwie i ćwierć mili od brzegu pomiędzy wyspą Furuguelm, a ujściem rzeki Tumen-Ula. Na łodzi tej wykryto karabiny maszynowe, karabiny ręczne, rewolwery i ekwipunek wojskowy. Załoga łodzi składała się z 13-tu Japończyków i 3-ch Koreańczyków, jak również tłumacza języka rosyjskiego. Podczas pierwszego przesłuchania kapitan i tłumacz zeznali, że łódź wysłana została na wody sowieckie przez generał-gubernatorstwo japońskie na Korei rzekomo celem kontrolowania działalności koreańskich statków rybackich i zabronienia im wchodzenia na terytorialne wody sowieckie. To oświadczenie kapitana nie odpowiada oczywiście rzeczywistości, gdyż właśnie w rejonie, gdzie znajduje się „Osaka Maru”, zauważono około 10-ciu japońskich i koreańskich statków rybackich nawet bliżej brzegu sowieckiego, aniżeli „Osaka Maru”. Na uwagę zasługuje fakt, iż w roku bieżącym zauważono masowe przebywanie nielegalnie na wodach sowieckich japońskich statków rybackich i łodzi i to przede wszystkim w rejonach, które nie przedstawiają wartości z punktu widzenia rybołówstwa. Z tego wynika, iż prawdziwym celem masowego wpływania japońskich statków rybackich na wody sowieckie nie jest wcale rybołówstwo. Kilka statków rybackich zostało zatrzymanych przez organa sowieckie. Śledztwo prowadzone jest w dalszym ciągu. Kapitanowie tych statków postawieni będą przed sądem.

Tokio. — Ministerstwo spraw zagranicznych komunikuje, że do chwili obecnej strażnicze statki sowieckie zajęły ogółem 26 statków rybackich. Ministerstwo spraw zagranicznych złożyło energiczny protest w tej sprawie wobec władz sowieckich.

### Zesłany na Sybir

za słuchanie transmisji nabożeństw z Polski.

Moskwa. — Sąd w Smoleńsku skazał przed kilku dniami tamtejszego mieszkańca Tyszkiewicza na trzy lata więzienia i wygnanie na Sybir za „nielegalne odbieranie i słuchanie transmisji radiowych, nadawanych z zagranicy”.

Sąd w motywach wyroku podniósł, że skazany słuchał transmisji nabożeństw, odprawianych w Polsce, co jest równoznaczne z działalnością kontrrewolucyjną...

Znamiennym jest, iż prasa sowiecka podaje, iż dwoje nieletnich dzieci Tyszkiewicza oświadczyło, iż wypierają się ojca i nie chcą nosić jego nazwiska.

### BRAK PAPIERU NA WYROBY.

Moskwa. — Przy nadchodzących wyborach do rady najwyższej wyróżniła się wielką trudnością techniczną, mianowicie brakiem papieru. Do wyborów potrzebne będą miliony kopert, biuletynów i t. d. Tęgo wszystkiego brak na rynku ZSRR. Prasa sowiecka nawołuje do należytego przygotowania pod tym względem, by nie dopuścić do „skandalu”, gdy wybory nie będą się mogły odbyć z powodu braku papieru.

**OTWORZYLIŚMY**  
CHRZEŚCIJANSKI

# Magazyn Bławatów

**NOWOŚCI OSTATNIEJ DOBY!**

Nową placówkę będziemy prowadzić na solidnych zasadach zachodniej kultury kupieckiej. Hasłem naszym: **dobry towar, rzetelna obsługa i jaknajniższa cena.**

Zapraszamy do zwiedzenia magazynu bez obowiązku kupna.

## E. WOJCIECHOWSKI

właśc. E. i St. WOJCIECHOWSCY  
Częstochowa, I-sza Aleja 14, tel. 18-23.

# TELEGRAMY

GEN. FRANCO KSIĘCIEM  
SANTANDER.

Paryż. — Na wielkim zgromadzeniu ludności Santander nadano dowódcy wojsk powstańczych gen. Franco tytuł księcia Santander.

Uchwała ta przesłana została do rządu powstańczego w Burgos.

**BRAT GEN. FRANCO  
W NORYMBERDZE.**

Berlin. — Do Norymbergii przybył brat generała Franco, sekretarz stanu Franco, który podejmowany jest z wielkimi honorami, jako gość „samego” Hitlera.

Norymberga. Najważniejszym wydarzeniem wczorajszego dnia kongresu partyjnego była defkada członków „Arbeitsdienst” ze wszystkich stron Rzeszy. Wzięło w niej udział ok. 50 tys. osób, w tym 1500 kobiet. Defiladę tę odebrał kanclerz Hitler, stojąc w samochodzie u stóp trybun honorowych. Po przemarszu ustawiły się kolumny kolejno na polu frontem do trybuny honorowej.

**DR. SCHACHT USTĘPUJE (?)**

Berlin. — „United Press” donosi, że w Berlinie kursują uporzycwe pogłoski, zwłaszcza w kołach gospodarczych, że obecny minister gospodarstwa narodowego, dr. Schacht, opuści swą placówkę po ukończeniu Parłaitagu. Wedle jednej z tych pogłosek dr. Schacht ma również opuścić swe stanowisko jako prezes Banku Rzeszy. Jego następcą na stanowisku prezesa Banku Rzeszy ma być obecny minister skarbu Schwerin - Krosigk. Jak wiadomo dr. Schacht wycofywał się w ostatnich czasach coraz bardziej z życia gospodarczego. Powodem było, jak przypuszczają, jego niezadowolenie z rozmaitych posunięć gospodarki narodowo-socjalistycznej, zwłaszcza w związku z t. zw. „planem czteroletnim”.

**WALDEMARAS ZABIEGA  
O ULASKAWIENIE.**

Ryga. — W związku ze świętem narodowym Litwy w dn. 8 września, b. dyktator Waldemaras wraz z redaktorem swego organu Tautos Balsat złożył prezydentowi Smetonie podanie o ulaskawienie.

**Powstańcy zajęli w Asturii  
szereg ważnych punktów.**

Salamanka. — Komunikat oficjalny sztabu powstańczego donosi, że wojska powstańcze na odcinku południowym Asturii zajęły Barro, Pena, Biforcós, Rodrigero, Cabandi oraz szereg wzgórz na południe od miejscowości Cunaba i Labor Mine Andara. Powstańcy posuwają się w dalszym ciągu naprzód. Na froncie aragońskim na odcinku Zuera powstańcy zajęli miejscowości Loma, Renonda, La Boquiera i kilka wzgórz okolicznych, mających duże znaczenie strategiczne.

Bilbao. — Ag. Havasa donosi, że wojska powstańcze znalazły się w grotach, sąsiadujących z m. Celerio 26 młodych ludzi, należących do sprzyjających powstańcom rodzin w Llanes. W dniu wkroczenia wojsk powstańczych do Bilbao, zdecydowali się oni opuścić Llanes. Zaopatrzywszy się w broń, amunicję i żywność, schronili się do grot, gdzie stawiali skuteczny opór wojskom rządowym do chwili wkroczenia wojsk powstańczych do Celerio.

**NARADY RZĄDU ANGIELSKIEGO.**

Londyn. — Rząd zebrał się pod przewodnictwem premiera Chamberlaina na pierwszą od lipca plenarną radę ministrów, której przedmiotem o-

s. t. p.

## STANISŁAW KSIĘŻYK MAGISTER PRAW

Opatrzony św. Sakramentami, po długich i ciężkich cierpieniach zmarł w Grabowej dnia 8 września 1937 roku, przeżywszy lat 40.

Sprawdzenie drogi nam zwłok z Grabowej do kościoła św. Rocha w Czachowie nastąpi dnia 9 września b. r. Dnia następnego t. j. 10 b. r. po nabożeństwie żałobnym o g. 9 rano odbędzie się złożenie zwłok do grobu rodzinnego na cmentarzu św. Rocha. Na smutne te obrzędy zapraszają pogrzebeni w głębokim smutku.

Rodzice, siostra, bracia, bratowa i rodzina.

brad są: konferencja śródziemnomorska, Rada Ligi Narodów, sytuacja na Dalekim Wschodzie i odpowiedź japońska na protest rządu brytyjskiego w sprawie ataku na ambasadora brytyjskiego w Chinach.

Londyn. — Obrady angielskiej rady ministrów trwały od rana z przerwą 45-minutową do godz. 15.30. Po zakończeniu obrad oficjalnych rozpoczęły się obrady premiera Chamberlaina z min. Edenem, oraz z ministrami obrony narodowej i marynarki. Dotychczas nie wydano jeszcze komunikatu w sprawie uchwał rady ministrów.

**Lepszy grad kul  
niż cholera i tyfus.**

Szanghaj. — Powróciło do Szanghaju kilkasiet angielskich kobiet z dziećmi, ewakuowanych poprzednio do Hong-Kongu.

Uchodzący ci oświadczyli, iż wola żyć w Szanghaju pod gradem pocis-

ków artyleryjskich, niż przebywać w Hong-Kongu, gdzie szaleją tyfus, cholera i dżentaria.

Kobiety przybyły do miasta o zmroku, podczas gwałtownego bombardowania artylerii japońskiej.

**NA RUSI I W SŁOWACJI  
ROZGRANICZENIE BISKUPÓW.**

Rzym. — Wczoraj ogłoszono bullę papieską, ustalającą granice diecezji katolickich na dawnym pograniczu Węgier i Austrii.

Bulla papieska ustanawia arcybiskupstwa: jedno dla Słowacji, a drugie dla Rusi przykarpackiej.

**KURIER**

*Bydgoski*  
pismo narodowe dla wszystkich Polaków  
135116 Reklama dla stanu  
mieszkańców

## Włosi nie pojedą do Nyon

NA KONFERENCJĘ ŚRÓDZIEMNOMORSKĄ.

Rzym. — Jak to było do przewidzenia, rząd włoski odrzucił zaproszenie do udziału w obradach konferencji, mającej na celu położenie kresu pirackiej działalności tajemniczych łodzi podwodnych na Morzu Śródziemnym. Niechęć Rzymu do uregulowania tak doniosłej dla pokoju kwestii, ujawniona została natychmiast po ogłoszeniu wiadomości o propozycji francusko - brytyjskiej zwołania tej konferencji, o czym świadczą pierwsze głosy prasy włoskiej. Włoskie sfery miarodajne szukały tylko pretekstu do odrzucenia zaproszenia. Pretekst znalazł się wkrótce. Dostarczyła go Rosja sowiecka swym protestem przeciw zatopieniu dwóch statków sowieckich przez włoskie łodzie podwodne, wybawiając rząd włoski z kłopotu szukania powodów do konferencji śródziemnomorskiej.

Wiadomość o odrzuceniu zaproszenia podaje oficjalny „Popolo d'Italia”, który jako przyczynę odmowy rządu włoskiego podaje notę sowiecką do rządu włoskiego. Manewr moskiewski — pisze dziennik — uczyniony został niespodziewanie właśnie w tej chwili, gdy Włochy przychylnie rozważały propozycję w sprawie zwołania konferencji śródziemnomorskiej.

Moskwa. — Agencja Tass donosi: Rząd sowiecki polecił ambasadowi Z. S.R.R. w Rzymie złożyć rządowi włoskiemu oświadczenie, iż uznaje on odpowiedź włoską na notę sowiecką za niewystarczającą i w dalszym ciągu szuka sowiecki podtrzymuje swe oskarżenia.

**Bitwa na morzu!**

Londyn. — Z Gibraltaru donoszą, że wedle obiegających tam pogłosek, na wysokości Almerii doszło do bitwy

morskiej między powstańciami krążownikami „Canarias” a kontrtorpedowcami rządu hiszpańskiego. Wedle dalszych pogłosek, ub. nocy dokonano w pobliżu Algieru ataku na brytyjski i dwa hiszpańskie statki handlowe. W sprawie pogłoski o zaatakowaniu statku brytyjskiego przedstawiciel Reu tera w Gibraltarze nie mógł uzyskać ani potwierdzenia, ani zaprzeczenia tej wiadomości.

Trzy angielskie kontrtorpedowce, „Hotspur”, „Active” i „Hasty” wyjechały dziś z Gibraltaru w kierunku wschodnim.

Paryż. — Z Bilbao donoszą, że władze powstańcze komunikują, iż krążownik powstańczy „Balears” stoczył bitwę z kilku rządowymi trawlerami uzbrojonymi oraz z kontrtorpedowcem „Libertad”. Podczas walki kilka trawlerów zostało silnie uszkodzonych.

**To inna łódź podwodna**

Paryż. — Ministerstwo spraw zagranicznych opublikowało następujący komunikat:

Prasa zagraniczna donosząc o wejściu do jednego z portów francuskich na wybrzeżu Atlantyku uszkodzonej hiszpańskiej łodzi podwodnej, należącej do rządu Walencji, stara się wywołać podejrzenie, że ta łódź podwodna zaatakowała na morzu Śródziemnym brytyjski kontrtorpedowiec „Havock”. Aby dowieść nieścisłości tych informacji, wystarczy przypomnieć daty, opublikowane już przez prasę. Z dat tych wynika, że kontrtorpedowiec brytyjski zaatakowany został w nocy 31 sierpnia na 1 września, podczas gdy hiszpańska łódź podwodna znajduje się już 28 sierpnia w porcie Verdon.

W 125 LAT PO BITWIE  
Z NAPOLEONEM.

Moskwa. — Wczoraj odbyły się na polu Borodińskim pod Moskwą wielkie uroczystości, związane ze 125 leciem bitwy z Napoleonem. Władze sowieckie rozwinęły przy tej sposobności ogromną propagandę w „dawnym, patriotycznym” stylu. Na pole bitwy zwieziono dziesiątki tysięcy uczącej się młodzieży, delegatów fabryk i kolchozów, czerwonej armii i t. d. Wygłaszano przez mikrofony odpowiednie przemówienia, transmitowane przez radio na cały ZSRR. Na polu bitwy władze sowieckie wzniosły pomnik z napisem „Feldmarszałkowi Michałowi Kutuzowowi” i z cytatem „wyrzucmy nieprzyjaciela ze świętej ziemi ojczystej”. Pomnik przedstawia ognisty miecz, wzniesiony do góry. Prasa sowiecka poświęca całe kolumny artykułom, gloryfikującym armię rosyjską z 1812 r. i jej walki z Napoleonem.

**Trupami pomordowanych  
Marokańczyków**

karmili czerwoni ludność Santanderu.

Santander. — Zbiedzy, którzy obecnie powrócili do Santanderu, opowiadają o wstrząsających mordach, podpaleniach i innych zbrodniach czerwonych.

Według zeznań grupy kobiet, rozdzielono pewnego dnia w Santanderze mięso, co wobec braku środków żywności należało do bardzo rzadkich wypadków. Później oświadczono, że mięso pochodziło z wziętych do niewoli i straconych Marokańczyków.

Widząc przerażenie kobiet na tę wiadomość, wybuchali czerwoni cyniczni smiechem. Zdarzały się także wypadki, że jeńcom podawano mięso z ich zamordowanych krewnych.

**Piraci nadal grasują  
na morzu Śródziemnym.**

Londyn. — Zatrzymano znów na morzu Śródziemnym dwa statki angielskie.

Na wysokości wysp Dodekandez łódź podwodna nieznanego przynależności zatrzymała angielski statek - cy sternę, „Pegazus”, — pozwoliła mu jednak na kontynuowanie drogi.

Drugi statek „Harta” zaatakowany został — wedle doniesień z Tunisu — w drodze z Port - Saidu do Coulette przez nieznany okręt wojenny. Okręt ten rzucił torpedę w kierunku statku angielskiego. Pocisk jednak nie trafił do celu.

Gibraltar. — Rozeszły się tu pogłoski, że ub. nocy został zaatakowany w okolicach Algieru jeden statek brytyjski, oraz dwa hiszpańskie.

**PRZEWRÓT W PARAGWAJU.**

Buenos Aires. — Według doniesienia z Paragwaju, wybuchł bunt w Asuncion, stolicy tego kraju. Buntownicy są jakoby panami sytuacji.

**Gestapo zakazała**

noszenia mundurów harcerzy polskich w Niemczech.

Opole. — Do prezydium policji w Opolu został wezwany przewodniczący Zw. Harcerstwa Polskiego w Niemczech, gdzie kierownik tajnej policji państwowej dr. Schafer zakomunikował mu, że w przyszłości nie wolno członkom Zw. harcerstwa polskiego w Niemczech nosić mundurów, albo strojów podobnych do mundurów. Za kaz ten obowiązuje natychmiast.

W rozmowie dr. Schafer zaznaczył że zakaz został wydany przez władze centralne w Berlinie. Jest to nowa złośliwa szykanka wobec polskich związków i stowarzyszeń w Niemczech.

Urok — Czar — Wdzięk — Miłość — Intrygę — Humor — Piosenkę — Wystawę — Sporty — wszystko to znajdziecie w uroczym filmie pod tytułem:

# KSIĄŻĄTKO

w rolach głównych:

Lubińska, Bodo, Fertner, Memirzanka, Sielański, Orwid i Marr.

## Dziś w Kinie „LUNA”

Nad program: **Aktualności P.A.T.-a**. Ceny miejsc normalne.

Z dumą i radością komunikujemy, że nakładem wielkich kosztów uzyskała do wyłącznego wyświetlenia film nad filmy, jeden z najpiękniejszych jakie zna kinematografia

## Wielka Miłość Bethovena

reżyserii mistrza ekranu **ABLA GANCA**

w interpretacji wielkiego tragika **HARRY BAURA**.

Film ten ukaże się wkrótce na otwarcie sezonu jesiennego **„Kina Luna”**.

# Dziś, w czwartek o 12-iej wyrok

## W PROCESIE FLEISCHEROWEJ I JEJ WSPÓLNIKÓW.

Kraków. — Jeszcze nie tak dawno pisaliśmy, że proces Fleischerowej toczy się w atmosferze wersalskiej. obrońcy i prokuratorzy prześcigali się w ukłochach. Raptem w dniu onegdajszym, już w czasie repliki prok. Zelenkiego, oblicze procesu zmieniło się. Gdy prokurator w onegdajszej replice zarzucił obrońcom „nieściśłość”, a nawet „nadużywanie” słowa, to wczoraj obrońcy odpłacili się prokuratorowi z nadwyżką. Stało się tak, jak powiedział obrońca Arnold: „Po krótkich spieczach i drobnych wykładaniach starły się dwa poglądy prawnicze”. Ale dajmy głos obrońcy Arnoldowi, który pierwszy na wczorajszej rozprawie odpowiedział na replikę prokuratora Zelenkiego.

Po onegdajszym wspaniałym przemówieniu mec. Landaua — zaczął obrońca — który w śmiałym przemówieniu, wskażując niemal palcem na źródło, z którego bluznął na cały kraj potok brudu, wyraźnie nasświetlił tło i omówił rolę bohaterów sprawy, mogłoby się wydawać, że p. prokurator w swej replice zajmie podobne stanowisko. Ze pozostał w cieńcu rzeczy małe, nieważne, tym bardziej, że sam powiedział, że ramy procesu nie są ostateczne, że będzie pamiętał o tych, którzy na ławie oskarżonych nie trafili. Tymczasem wbrew logice, wbrew przewidywaniom, p. prokurator ze szczytów tej sprawy zszedł do nizin, aby badać nad małą, brudną sadawką, jaką niewątpliwie jest niniejsza rozprawa.

Następnie obrońca zajmuje się porządkowymi argumentami prokuratora. Prokuratorowi — mówi obrońca — nie wolno być nieściśłym. Tak sam przynajmniej zauważył. Nie wolno być nieściśłym także obronie i sądowni. Trafiają się jednak wypadki „nieściśłe” nie tylko w pierwszej, ale i ostatniej instancji, bo ludzie są tylko ludźmi, są stworzeniami omylnymi. Pan prokurator zarzucił nam obrońcom nieściśłość, ale zapomniał, że to śledztwo w sprawie Parylewiczowej nie jest pozbawione kurzu i pajęczyn. Okazuje się przecież, że sędzia śledczy dla spraw wyjątkowej wagi nie ustrzegł się od nieściśłości. Naprzykład nie zadał kilka pytań oskarżonemu Fleischerowi, temu arcyważnemu członkowi związku interwencyjnego, a całe ostatnie przesłuchanie osk. Fleischera pomieściło się „aż w czterech wierszach protokołu”. To było ściśle prowadzone śledztwo. A był czas — mówił dalej obrońca — na prowadzenie dokładnego śledztwa, przy przesłuchiwaniu straża granicznej, na prowadzenie śledztwa z pogwałceniem elementarnych praw sądowych, a z drugiej strony nie było czasu na zbadanie, że w tej samej kamienicy, co osk. Fleischerowa, mieszkała niejaka Fanny Fleischerowa, mieszkała niejaka Fanny Fleischerowa, w której mieszkaniu przebywała cała rodzina, a nawet jeden Izidor Fleischer.

Pan prokurator — mówił dalej obrońca — stwierdził, że obrona od razu zre-

zygnowała z pierwszej linii obrony, bo wiedziała, że czeka ją tam porażka. Tymczasem tak nie jest. My jesteśmy bliźsi prawdy, niż oskarżyciele. Psycholog, jak twierdzi Dostojewski, ma dwa końce, ale logika tylko jeden. Chyba, że logika w wydaniu prokuratora ma dwa końce. Dlatego my nie baliliśmy się cofać od razu za drugą linię, ponieważ przed nami na pierwszej linii znajdują się zaśki z drutu kolezastego, które nie my wzniesiliśmy, ale które wzniosło prawo.

### Starcie z prokuratorem.

W dalszym ciągu swego przemówienia obrońca Arnold atakuje ostro sposób prowadzenia śledztwa i akt oskarżenia, jako taki, stwierdzając, że zarzut, jakoby oskarżeni należeli do „związku interwencyjnego”, został wysunięty przez prokuratora zupełnie dowolnie. Da się powiedzieć, mówi obrońca, że p. prokurator postępował według zasady: Kirchparada to jest Kirchparada. Stało się to dlatego — mówił obrońca — że ramy prawa były za ciasne dla dowolności pana prokuratora.

W tym miejscu zrywa się prok. Zelenki i prosi sąd o zaprotokółowanie tych słów obrońcy.

Obrońca Arnold: Ja się nie sprzeciwiam. Prosiłbym jednak, aby pan prokurator nie przerywał nam w czasie repli mówień. To przeszkadza. Myśmy panu prokuratorowi nie przeszkadzali, chociaż jest wytrawniejszym krasomówcą.

Prok. Zelenki staje na stanowisku, że ponieważ stenogramy nie zostały uznane za materiał urzędowy, zmuszony jest prosić o zaprotokółowanie słów na gorąco.

Po tym incydencie obrońca w dalszym

ciągu zajmuje się stanowiskiem prokuratora w sprawie interpretowania kodeksu karnego, nadmienając nawiasowo o jakiejś sprawie pułkownika Ciechanowskiego. Niedobre prawo — konkluduje obrońca — jest złym mniejszym, niż poprawianie prawa na własną rękę. Prawa nie wolno gnać lub zmieniać. O prawo lud walczą, a my, obrońcy, pragniemy, aby zwyciężało zawsze. Myśleliśmy, że w tym procesie prawo zwycięży.

Bezpomożono po przemówieniu obrońcy Arnolda, przewodniczący udzielił głosu obrońcy Landauowi.

### Mowa adw. Landaua.

Czy, gdy ktoś prosi o życzliwość sędziego, podlega go tym samym do nadzwyczajnej władzy urzędowej? — zapytuje obrońca. — Gdy ktoś np. zatrzymuje prokuratora na schodach i prosi: „Panie prokuratorze, niech się pan nade mną zlituje” — czy taki czyn jest niewłaściwy? Tak. Taki czyn jest niewłaściwy, ale w żadnym wypadku nie koliduje z kodeksem karnym. Dlatego należy rozpatrzyć treść listów, pisanych przez Parylewiczową do sędziów, aby stwierdzić, że były w nich tylko prośby o życzliwość dla protegowanych. Gdzie więc kolidują z kodeksem karnym? Pan prokurator — mówił obrońca — dyskwalifikuje świadka Kanta dlatego, że starał się o protekcję. Czy pan prokurator dyskwalifikuje każdego urzędnika, który zabiega o protekcję?

### Są wielki winowajcy.

Jeszcze jedną legendę chciałbym obalić — mówił obrońca. — Ta legenda to znana spowiedź Parylewiczowej, pisana na kilka miesięcy przed śmiercią, na 20 kartach. Nie ma nic bardziej obudnego, bardziej wyrafinowanego nad tę spowiedź. Spowiedź Parylewiczowej czyści i bieli wszystkich, którzy stoją wyżej od niej, a czerni i szkaluje wszystko i wszystkich, co byli niżej pod nią. Cele takiej obudnej spowiedzi są nader przejrzyste. Z satysfakcją moralną — mówił obrońca — przyjąłem potwierdzenie mojej tezy, że są wyższe siły w tej sprawie, które ponoszą większą winę, niż ci, których posiadano na ławie oskarżonych. Tymbardziej zdziwiło mnie oświadczenie prokuratora, że adwokaci dokładali wszelkich starań, aby wybielić oskarżonych. Cenię pracę intelektualną pana prokuratora i dlatego dziwi mnie ten prymitywizm umysłowy. Myśmy tu nie przyszli, aby uniewinnić oskarżonych, lecz aby stworzyć przeciwwagę jednostronności, która była, gdyby zasiadali na tej sali sami prokuratorzy.

Oszacowaliście się przepisami prawniczymi, rzucił pod naszym adresem prokurator. Obrona przynajmniej ten zarzut i pyta, kto poważył się szturmować na prawo? Chyba nie prokurator i nie sąd. Tymi słowy zakończył obrońca swoje przemówienie.

Na sali zapanowała chwila ciszy, po czym przewodniczący zwrócił się do oskarżonych z zapytaniem, czy pragną powiedzieć jeszcze coś na swoją obronę. Pierwsza podszła do stołu sędziowskiego Fleischerowa i powiedziała z płaczem „Proszę o litość. Ja już jestem tu przeszło rok. Puśćcie mnie do moich dzieci”. Mniej bezładnie i o wiele spokojniej mówił Fleischer: „Jestem niewinny, o niczym nie wiedziałem. Proszę o wyrok uniewinniający”. Mniej więcej w ten



**NIVEA**  
wzmocnia skórę i zmniejsza przez to niebezpieczeństwo oparzenia słonecznego!

Sam sposób wypowiadali się następni oskarżeni. Ostatni oskarżony Isler uznał, że już dość został ukarany za swoje czyny tym, że musiał przez dwa tygodnie siedzieć na sali sądowej. Oświadczenie to wywołało śmiechy.

Po ostatnim słowie oskarżonych, przewodniczący zamknął rozprawę i zapowiedział ogłoszenie wyroku na czwartek o godzinie 12-iej w południe.

## Uroczystości w Swarzewie

### Koronacja figury Matki Boskiej.

Wielka Wieś. — Dnia 8 b.m. odbyła się w Swarzewie nad morzem koronacja cudownej, od wieków czczonej przez lud kaszubski figury Matki Boskiej Swarzewskiej na Królowę Polskiego Morza. Koronacja była ekspiacją za zbezczeszczenie przed dwoma laty statuy przez świętokradców.

Plac, gdzie odbywała się uroczystość, zaległo około 40 tys. ludzi, oczekujących ofiarz polowy, w którym u mieszczona została statua Matki Boskiej. Uroczystość rozpoczęła się konsekracją dzwonu koronacyjnego o wadze 7 i pół centnarów. Konsekracji doznał biskup - sufragan chełmiński, Konstanty Dominik, poczem w procesji wprowadzony został biskup morski, ks. dr. Okoniewski, który, jako le gat papieski, po odczytaniu dekretów watykańskich w im. Jego Świątobliwości Piusa XI dokonał aktu koronacji, wśród bicia dzwonu koronacyjnego i głębokiego wzruszenia obecnych.

Następnie ks. biskup Okoniewski odprowadził Mszę św. i wygłosił kazanie. Uroczystość na placu koronacyjnym zakończyła się wniesieniem cudownej figury Królowej Polskiego Morza do kościoła.

W koronacji wzięli udział przedstawiciele władz: wojewoda Raczkiewicz, kurator okr. szkolnego, Rymiewicz, dyr. dep. morski. Min. Przem. i Handlu Możdżeński, dyr. urzędu morskowego, Łęgowski, komisarz rządu m. Gdyni Sokół, komandor Frankowski, kler z całej diecezji, oraz przedstawiciele prasy, świata artystycznego i kulturalnego Pomorza.

### ZGON HR. HUTTEN-CZAPSKIEGO.

Poznań. — W środę zmarł w szpitalu SS. Elżbietanki w Poznaniu po długich cierpieniach hr. Bogdan Hutten-Czapski, prezydent polskiego Związku Kawalerów Maltańskich, w wieku 86 lat. s. p. hr. Hutten-Czapski uległ niedawno złamaniu nogi, przy czym dołączyły się do tego komplikacje i nastąpiła śmierć. Uroczysty pogrzeb odbędzie się w majątności Smogółki. Termin pogrzebu nie jest jeszcze znany.

### WYBORY W CIECHOCINKU.

Warszawa. — Wybory do rady miejskiej w Ciechocinku dały następujące wyniki: Lista nr. 1 (Blok współpracownicy gospodarzcy Ciechocinka) 5 mandatów, nr. 2 (Pracy dla państwa) bez mandatu, nr. 3 (niemiecka) 1 mandat, nr. 4 (PPS) 2 mandaty, nr. 5 (żydowska) bez mandatu, nr. 6 (Chrz.-Kat. Blok Kup. Rzem. Robotników) 4 mandaty.

### Zmiana ordynacji wyborczej

ale wybory dopiero w r. 1940.

Warszawa. — Czynniki kierownicze OZN-u, według tego, co się mówi w sferach politycznych, zdecydowały się na wniesienie projektu nowej ordynacji wyborczej już na najbliższą zwołaną sesję Sejmu. Projekt ma wyiść z inicjatywy poselskiej i wniesie go grupa posłów, należących do OZN-u. Sam projekt nie jest jeszcze opracowany: przystąpiono już jednak do jego o-

**KINO-TEATR „ATLANTIC”** Nowa edycja wspaniałego pełnego emocji filmu p. t. **KING-KONG** w roli **Fay Wray** głównej **123-METROWA MAŁPA-GORYL**

„Dni partyjne” w Norymberdze.

W Norymberdze nastąpiła inauguracja dożynkowych t. zw. „Dni partyjnych” w czasie których odbywa się ogólnoniemiecki kongres partii narodowo-socjalistycznej. Podczas otwarcia kongresu partyjnego doroczne ekspozycje poświęcone sytuacji wewnętrznej Rzeszy Niemieckiej i polityce zagranicznej wygłosił kanclerz Rzeszy i szef partii Adolf Hitler. Na uroczystości narodowo-socjalistyczne w Norymberdze przybyli wszyscy najwybitniejsi wodzowie partii i dostojnicy Rzeszy Niemieckiej, delegaci zagraniczni (m. in. włoski wiceminister spraw zagranicznych Bastianini) członkowie korpusu dyplomatycznego, oraz kilkadziesiąt tysięcy kierowników i członków partii z terenów całej Rzeszy. Zdjęcie nasze przedstawia kanclerza Hitlera wraz z otoczeniem podczas śpiewania hymnu narodowego niemieckiego w czasie otwarcia „Dni partyjnych”.



pracowania, przy czym odpowiednie prace będą się toczyć w szybkim tempie. Szczegóły nie są dotychczas uzgodnione. Wytyczony jest jedynie ogólny kierunek zmiany ordynacji. — Zmiany te dotyczyć mają przede wszystkim ordynacji wyborczej do Sejmu i mają zwłaszcza zmienić sposób zgłaszania kandydatów i znieść kolegia wyborcze. Sprawa ewentualnego wprowadzenia kurii narodowościowych, oraz sprawa głosowania na listy lub osoby jest jeszcze przedmiotem dyskusji.

Inna jest sprawa, kiedy nastąpią same wybory. W tym względzie istnieją dwa projekty. Jedni chcą sobie przeprowadzenia nowych wyborów jeszcze przed rokiem 1940, kiedy upływa koniec kadencji obecnych Izb, przy czym Izby te zostałyby rozwiązane, inni zaś woleliby doczekać końca kadencji obecnych Izb i dopiero w roku 1940 rozpisac wybory na podsta wie zmiany ordynacji. W sferach OZN-u przeważa to drugie zdanie.

### Kto wygrał na Pożyczce Inwestycyjnej.

W trzecim dniu ciągnięcia 3 proc. Premijowej Pożyczki Inwestycyjnej 1-ej emisji padły następujące wygrane:

(Pierwsza liczba oznacza numer serii, druga numer obligacji).

- Po 500 zł. na nr. 31—53—18 129—11 177—4 270—11 374—41 451—44 456—39 462—42 563—41 607—4 665—11 694—11 797—18 801—5 979—11 992—29 1004—4 1014—4 1115—40 1148—28 1139—18 1230—42 1324—41 1335—29 1389—5 1443—28 1482—41 1538—41 1548—29 1564—4 1580—18 1608—41 1695—28 1754—9 1846—5 1867—29 1891—9 1949—29 2033—18 2031—28 2046—9 2058—9 2144—41 2179—11 2187—5 2169—18 2206—42 2511—9 2593—39 2595—11 2733—11 2753—29 2757—29 2894—29 2908—28 2976—44 2936—28 3034—4 3075—9 3122—41 3258—44 3264—18 3272—39 3376—18 3394—9 3478—42 3504—39 3510—11 3656—39 3659—5 3671—45 3692—29 3703—9 3731—41 —5 4065—39 4065—41 4050—9 4094—44 4093—42 4124—44 4168—27 4197—4 4239—9 4260—4 4259 —44 4289—18 4299—11 4374—28 4389—27 4517—18 4670—18 4718—44 4748—27 4798—5 4801—42 4955—5 4943—39 4997—42 5062—42 5098—42 5033 —44 5036—18 5057—11 5074—39 5089—28 5146—4 5170—27 5211—39 5228—41 5265—5 5285—29 5392—11 5419—11 5419—41 5484—28 5583—29 5592—29 5599—42 5621—4 5633—27 5654—41 6725 —27 5920—28 5960—41 5978—28 6044—39 6049—41 6152—5 6239—11 6244—42 6504—18 6564—42 6631—27 6692—42 6709—18 6794—11 6823—29 6835—42 6878—5 6909—39 6975—5 7021—4 7028 —9 7060—41 7122—18 7146—44 7007—39 7044—27 7077—42 7213—18 7250—44 7298—4 7342—18 7369—39 7412—4 7420—11 7433—28 7438—28 7472 —39 7535—44 7617—9 7615—28 7667—44 7719—18 7748—18 7873—42 7871—27 7879—41 7885—9 7892 —18 7911—9 8145—29 8163—18 8214—48321—39 8336—18 8399—4 8516—27 8504—11 8525—5 8558 —44 8620—5 8664—5 8650—4 8706—39 8755—28 8793—42 8899—4 8814—41 8935—44 9094—18 9118 —39 9258—9 9290—39 9319—44 9439—5 9556—11 9651—18 9688—11 9726—27 9808—27 9872—39 9977—41 9921—4 9965—28 10026—18 10048—29 10063—41 10108—29 10334—27 10412—9 10429 —27 10483—42 10598—29 10621—27 10669—11 10685 —42 10736—28 10753—39 10879—11 10904—18 10973—44 11264—28 11280—11 11326—28 11408—41 11443—42 11521—44 11623—41 11653—44 11664 —29 11678—42 11796—29 11824—11 11905—18 11928—41 11944—27 11998—29 12077—39 12120—4 12413—42 12458—29 12814—39 12811—9 12822—29 12859—29 12612—5 12656—39 12785—18 2988 —27 12995—11 13095—27 13096—11 13111—9 13124 —5 13189—41 13310—5 13342—4 13373—27 13381 —27 13371—27 13537—29 13553—9 13571—41 13717—41 13714—29 13737—28 13822—28 13809—28 13992—9 14040—4 14049—5 14047—9 14062—29 14079—4 14056—28 14277—28 14318—9 14422—41 14513—18 14623—29 14627—11 14673—29 14877 —4 14805—49 14954—4 14984—24 15060—11 15174 —39 15295—44 15311—18 15319—29 15470—11 15590—4 15593—9 15665—39 15751—9 15801—44 15812—44 15890—44 15991—9 16092—27 16095 —29 16168—29 16308—27 16334—28 16383—39 16399 —29 16517—4 16561—39 16606—39 16637—4 16783 —29 16766—42 16794—5 16874—18 16901—42 16908 —41 16913—18 16874—18 16901—42 16908 —41 16913—18 16976—4 17001—41 17075—44 17073 —41 17078—42 17354—42 17384—42 17663—44 17738—27 17818—27 17908—29 17901—11 18073 —28 18076—29 18144—39 18201—9 18252—29 18352—27 18518—44 18578—5 18659—42 18716—42 18707—29 18720—28 18748—27 18860—4 18872—4 18914—4 18959—39 18961—41 19001—39 19055—42 27 19068—9 19104—41 19181—29 19272—5 19314 .19 19327—5 19374—18 19519—44 19552—4 19608 —27 19600—44 19611—28 19627—41 19695—27 19747—11 19793—11 19852—41 19946—28 19960 .11 20046—9 20047—9 20067—5 20166—27 20397 .11 41 20355—29 20382—11 20399—44 20413—28 20411 —27 20451—39 20562—29 0606—27 20653—11 20692—42 20848—5 20920—5 20925—11 21117—44 21 2172—42 21580—39 21653—9 21729—5 21766—9 21818—39 21920—27 22009—4 22173—44 22189 .9 22280—41 22306—4 22329—5 22429—27 22454 .29 22469—28 22474—42 28—18.

### P. GRUSZKA PRZEWIENIOW DO LWOWA.

Lwów. — Aresztowany w Przemyślu przez Zarząd Okręgowego Stronnictwa Ludowego na Małopolskę i Śląsk, b.

**Kino „EDEN” I Aleja 12.**  
Najnowszy film wiedeński!  
**Świecznik Królewski**  
Dramat sensacyjno-spiegowski z dzieła partii konspiracyjnej w carskiej Rosji.  
Nadprogramy. — Początek 5 m. 30, 7 m. 30 i 9 m. 30.

### Smierć warszawian w katastrofie samochodowej w Austrii.

Warszawa. — Do Warszawy nadeszła wiadomość o wstrząsającej katastrofie, jakiej uległ w pobliżu Linzu w Austrii samochód osobowy, kierowany przez warszawianina Zygmunta Englarda.

### Afera banku spółdzielczego Nadużycia do 500.000 zł. przed sądem poznańskim.

Poznań. — Na 16-go b. m. wyznaczył sąd okr. w Poznaniu rozprawę przeciwko 10-ciu członkom zarządu i rady nadzorczej Banku Spółdzielczego właścicieli nieruchomości, spółdzielni z ogr. odpow. w Poznaniu. Wszyscy oskarżeni — członkowie zarządu, z b. dyrektorem naczelnym tej instytucji, Kazimierzem Czarnowskim i b. konsulem peruwiańskim, Wacławem Wrześniewiczem na czele odpowiadali za poszkodowanie klientów tego banku na ogólną sumę około pół miliona zł.

Członkowie rady nadzorczej, oskarżeni w tym procesie, odpowiadali będą za brak nadzoru nad gospodarką zarządu i dyrekcji. Akt oskarżenia, obejmujący przeszło 100 stron, wylicza 65 przestępstw, przeważnie oszustw na szkodę banku oraz poszczególnych klientów.

### Smierć warszawian w katastrofie samochodowej w Austrii.

Warszawa. — Do Warszawy nadeszła wiadomość o wstrząsającej katastrofie, jakiej uległ w pobliżu Linzu w Austrii samochód osobowy, kierowany przez warszawianina Zygmunta Englarda.

W samochodzie tym oprócz Englarda znajdowała się jego żona Zofia i jej siostra Franciszka, córki p. Jakuba Hurwicza, właściciela drukarni w Warszawie.

W katastrofie Zygmunt Englard zginął na miejscu. Franciszka Hurwiczówna odniosła bardzo ciężkie rany. Odwieziono ją do szpitala w Linzu; stan rany jest bardzo poważny. Natomiast p. Zofia Englardowa wyszła z katastrofy z lekkimi tylko obrażeniami.

Przyczyną katastrofy był rowerzysta. P. Englard jechał bardzo szybko. W pewnej chwili pojawił się przed nim rowerzysta. Usiłując go wyminąć, samochód skreślił tak nieszczęśliwie, że runął na drzewo i uległ rozbiłowi.

**DYREKCA TEATRU KAMERALNEGO w Częstochowie**  
na zaszczyt zaprosił P. T. Publiczność na inaugurację sezonu 1937/38, która odbędzie się w sobotę, dnia 11 września r. b. o godz. 8.30.  
Odegrana będzie komedia w 3-ech aktach A. Abrahamowicza i R. Ruskowskiego p. t. **„MAŻ Z GRZECZNOŚCI”**  
Udział biorą: p. Baronówna Jadwiga, Flisnerówna Julia, Leśniewska Maria, Puchniewska Helena, Zbyszewska Stanisława, Zarembyna Maria, Brodzikowski Kazimierz, Janiszewski Ryszard, Krotke Tadeusz, Pelszyk Józef, Wasilewski Józef, Wybrański Wincenty. Reżyseria: St. Zbyszewska.  
Bilety w cenie od zł. 0.70 do 2.70 do nabycia w księgarni Br. Kruszyńskiej, ul. N. P. Maryi 23, tel. 2214.

### WRAŻENIA I UWAGI. DWA ŚWIATY

Jeden z turystów, który niedawno powędził z podróży do państw bałtyckich, opowiada następującą ciekawą przygodę: W ub. roku pewien londyńczyk udał się do miasta K. Powracając z uroczego miasta na pokład statku, zgubił banknot. Przypomniał sobie, że zguba ta miała miejsce w pobliżu kiosku, gdzie nabywał różne drobiazgi. Na powrót było już jednak za późno, gdyż statek odplywał za chwilę.

Po roku turysta wyładował znów w porcie K. Pierwsze swoje kroki skierował do kiosku z pamiętkami i pocztówkami. Zdziwił się niepomiernie, zobaczywszy zdala szeleszczący na wietrze banknot. Swoją banknot. Leżał na nim drobny bilon. Po przeliczeniu okazało się, że przybyło do pieniądza 3 i pół proc. jego wartości. Były to odsetki zapłacone przez uczciwego nieznanego mieszkańca miasta K.

A teraz, dla porównania, druga przygoda, która wydarzyła się młodej dziewczynie w innym mieście. Chodziła ona po łacie koło baraków miejskich w towarzystwie pewnego mężczyzny. Kiedy go poznała, stwierdziła brak gotówki w kieszeni...

Pierwsza przygoda miała miejsce w stolicy Danii, Kopenhadze, druga... w Częstochowie. Pierwsza znalazła echo na łamach wielkiego dziennika angielskiego „Daily Mail”, druga, chociaż nie mniej charakterystyczna, uwieczniona została tylko w protokole policyjnym. Kobieta była Marianna Huras (H.-Wrońskiego nr. 37), mężczyzna, o manierach wcale nie duńskich, Jan Gruszeki (Przechodnia).

**Dr. WŁ. KARCZEWSKI**  
ul. N. Maryi Panny 24.  
St. Ordynator Oddziału Chirurgicznego Szpitala Ubezpieczalni Społecznej.  
**powrócił.**

Już demonstrujemy najnowsze odborniki czołowych firm na rok 1937/1938

**FADA RADIO**  
II Aleja 16. Tel. 25-89.

**Czy jesteś członkiem L.O.P.P.?**  
Zapisz się przyjmując biuro L. O. P. P. przy ul. Kościuszki 14.

### KRONIKA

**Częstochowa**  
10 WRZESNIA  
Placówka  
Dziś — Mikołaja z Tol.  
Jutro — Piotra i Jacka m.  
Wschód słońca o godz. 5.10  
Zachód — 18.12  
Kalendarz historyczny:  
Potwierdzenie przywilejów dla Prus 1538 r.

no kilka zarządzeń porządkowych. W r.b. przewidywanym jest utrzymanie jednolitej pory rozpoczęcia lekcji w szkołach powszechnych, gimnazjach i liceach. Zarówno w porze zimowej, jak i letniej na terenie wszystkich kuratorów lekcje rozpoczynają się będą o godz. 8-jej rano. Opracowane zostały ciekawe zestawienia, wskazujące na poprawę poziomu nauki w szkolnictwie powszechnym. Jak się okazuje, w bież. roku szkolnym wśród ogółu uczniów szkół powszechnych stanowią drugoroczni 13.2 proc. W porównaniu z poprzednim rokiem sprawozdawczym zaobserwowano w tym względzie poprawę, gdyż odsetek uczniów drugorocznych wynosił w ub. r. 14.3 procent.

— Przed pielgrzymką meżów na Jasną Górę. Liczba zgłoszeń na I pielgrzymkę meżów katolickich z całej Polski na Jasną Górę (18, 19 bm.) osiągnęła na Śląsku już 4 tysiące i dalsze zgłoszenia napływają.  
Kaźda grupa parafialna meżów będzie nieść w Częstochowie tabliczkę z nazwą swej parafii.  
Bardzo pożądanym jest udział w pielgrzymce meżów w śląskich strojach ludowych, w mundurach gronichczy itp.  
— Lekcje w szkołach przez cały rok o godzinie 8-jej rano. W związku z rozpoczęciem nowego roku szkolnego 1937/38, wyda

— Ile kosztować będzie bilet kolejowy do Warszawy na Festiwal? Ustalona już została wysokość cen biletów niektórych pociągów popularnych, jakie zorganizowane zostaną na Festiwal Sztuki w Warszawie w dniach 2—10 października r.b. Bilet z Kra-

kowa do Warszawy i z powrotem kosztować będzie 18 zł., z Katowic 18 zł., z Pózna 17.40 zł., z Wilna 22 zł., oraz ze Lwowa 23 zł. Do cen tych wliczony już został koszt karty uczestnictwa, upoważniającej do wielu zniżek. Z miejscowości tych wyruszy w czasie trwania Festiwalu kilka pociągów popularnych, przy czym przewidziany jest dwudniowy pobyt w Warszawie.

Niezależnie od pociągów popularnych, przynajmniej będzie turystom, przybyszącym do stolicy ze wszystkich stron Polski, indywidualna zniżka kolejowa.

### Inauguracja sezonu teatralnego

Teatr Kameralny w Częstochowie otwiera swe podwoje w sobotę 11 b. m. W sobotę, dnia 11 września b. r. o godz. 20.30 po dwumiesięcznej przerwie otwiera swe podwoje Teatr Kameralny w Częstochowie komedia A. Abrahamowicza i R. Ruskowskiego p.t. „Maż z grzeczności”.

Udział biorą p.p. Baronówna Jadwiga, Flisnerówna Julia, Leśniewska Maria, Zarembyna Maria, Puchniewska Helena, Zbyszewska Stanisława, Brodzikowski Kazimierz, Janiszewski Ryszard, Krotke Tadeusz, Pelszyk Józef, Wasilewski Ryszard, Wybrański Wincenty. Reżyserię sztuką p. Stanisława Zbyszewskiego. Nową oprawę dekoracyjną przygotował Stanisław Węgrzyn. Komedia ta doniedawna cieszyła się wielkim powodzeniem na scenie Teatru Narodowego w Warszawie... Bilety w cenie od zł. 0.70 do 2.70 nabyć można w księgarni Br. Kruszyńskiej ul. N. P. Maryi 23, tel. 2214.

### Sprawa gazowni w Częstochowie

Plany i kosztorysy już w opracowaniu. Jak wiadomo, istnieje projekt budowy gazowni w Częstochowie. Odbłyło się już kilka zebrań w tej sprawie, obecnie zaś ten doniosły dla miasta projekt przybiera realne kształty. Oto powierzono już inż. Mikołajczykowi z Warszawy opracowanie planów i kosztorysów budowy częstochowskiej gazowni, przy czym termin wykończenia planów wyznaczony został na 4 miesiące.

Spodziewać się więc należy, że w przyszłym roku roboty budowlane gazowni w Częstochowie, finansowane przez miasto, zostaną rozpoczęte i poprowadzone szybko, aby mieszkańcy naszego miasta najprędzej otrzymali tani gaz do celów oświetlenia i grzejnictwa.

— Odszkodowanie za zniszczenia przy regulacji Kucelinki. W związku z robotami przy regulacji rzeki Kucelinki musiały ulec zniszczeniu pewne ilości plodów rolnych i drzewek na gruntach, należących do prywatnych właścicieli, jakkolwiek większa część robót regulacyjnych prowadzona jest dotychczas głównie na terenach miejskich i nieuczynkach... Gmina m. Częstochowie przynależała ostatnio odszkodowanie tym właścicielom, których tereny były zajęte przy robotach regulacyjnych. Ogólna suma odszkodowań wynosi ponad 1600 zł. i została już wypłacona zainteresowanym.

### Poświęcenie i otwarcie magazynów bławatów w Częstochowie.

W dniu dzisiejszym o godz. 11-jej r. odbyła się uroczystość poświęcenia i otwarcia nowego, chrześcijańskiego magazynu bławatów p. f. E. Wojciechowski, mieszczącego się w domu nr. 14 przy ul. Najświę. Maryi Panny w dawnym lokalu restauracji „Savoy”. Aktu poświęcenia dokonał ks. S. Jastrzębski w obecności zaproszonych przedstawicieli Zarządu Stow. Kupców Polskich i kilkunastu osób ze sfer kulturalnych i towarzyskich naszego miasta. W trakcie składania życzeń rozwoju nowej placówki handlu chrześcijańskiego wygłoszono kilka przemówień, m. in. zaś przegłoszono Stow. Kupców Polskich zaznaczył, iż jest to drugi dopiero z nowo utworzonych, większy chrześcijański magazyn bławatowy w Częstochowie, gdyż sklepów tej branży żydowskich jest kilkadziesiąt, a więc i o konkurencji między magazynami chrześcijańskimi nie może być mowy.

Nowy magazyn zaopatrzonej jest oficynie we wszelkie towary bławatne, nowości ostatniej doby, a dając dobry towar, rzetelną obsługę i niskie ceny, niewątpliwie liczyć może na pełne powodzenie i poparcie ze strony klientów chrześcijańskich. Nowej placówce składamy życzenia: „Szczęść Boże!”

Dziś 10 b. m. o godz. 5.30 zebranie miesięczne powołujące Kola B. Wychowankę Nazareta, Zarząd prosí o licze przybycia.